

על קרן השור, יוסף וחנוכה

בשמון זית ובהדלקה מעשי ידי אדם, ומצד שני דלק בה הנר המערבי שהיה כולם גילוי של נס, הכהח הטבעי והכח הניסי השתלבו יחד, "עדות שהשכינה שורה בישראל", שכינית מעלה שרואה על דרי מטה. היונים לא יכולו להבין את דרכם המיעודת של ישראל, המאחדת את שני הדרבים באיחוד מלא, ההשכמה הרואה בגוף בסיס לרות, והיודעת לפתח קדושה גם בתוככי החיים הטבעיים, והם ניסו להטיל על ישראל את רוחם, את תרבוטם. ולכן "יכשכננו יונים להיכל - טמאו כל המשמנים", הם נלחמו נגד אורם של ישראל, נגד המנורה המופלאה המאחדת את הטבע והנס גם יחד. ולעומתם קמו והתקוממו החשמוניים מזעיר אהרון, ממשחת הכהונה בישראל, והם שנחלכו למלחמה הקודש והחזירו עטרת המלכות לישראל, סימלו גם את המאבק הרוחני: הלוחמים בעוז ובגבורה הגוף, הם גם המגנים על רוח ישראל ועל נשמו, על טהרתו ועל מקדשו.

7. הרב אברהם אלימלך בידרמן שליט"א

...ולכאורה מה עניין כתיבזה זו על קרן השור דווקא ולא במקומות אחר, ובפנותו הטעם משום שבאותם זמנים היו חורשים עם השור והיה הולך ממקומות למקום ועייז היה מתפרנס הדבר ביוטר, וכפי הנהוג בימינו לפרשם על המכוניות. אך יש שפירשו, שבזמןם היו נתינוקים לתינוק לאכול מותוך קרן השור (כע"נ בקבוק הנהוג היום), וכמו שמצינו בגדרא (שבת לה): שיש בשופר תשמש היתר בשבת - יגemu בו תינוק, וריצו היוננים לעקור את החינוך מתחילתו, ע"כ אמרו: כתבו לכם על קרן השור! - באותו קרן, בה הנכם מאכילים את התינוקות הקטנים, שתשרישו בהם מיניקותם שאין לכם חלק ח'יו. ואם היוננים ברוב רשותם הבינו שאין זמן מתאים להנחיל החינוך כמו מקומות ממש, על אחת כמה וכמה שאנו צריכים לדעת ידיעה זו.

8. שם שמואל בראשית פרשת מקץ תרע"ב

הנה מצות חינוך היא להתרגל במעשי המצויות ובתורה להתרגל בתורה, ולכאורה הלוא כאשר מתרגל נעשה למצות אנשים מלומדה, וע"כ שמצוות חינוך עניינה להתרגל שיחיה מוסף והולך בכל עת, ובכל יום יהיו עיניינו בחדשים. וזה "חינוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסיר ממנה", היינו שלא יסיר מעניין החינוך, שבכל יום יהיה לו חינוך והתחלה מחדש. וזהו עניין חינוך, שאחר שפטרו מעלייהם על היונים האורורים, עשו חינוך והתחלה לעבודת הש"י וחינכו את המנורה והמזבח, וזה מאייר ובא בכל שנה שמთוערים לבב ישראל רצון וחינוך להתחילה מחדש. אך באופן זה הייתה כל יום בעינוו חדש בעובודה. וזה שאמרו ביה מוסיף וholes ב"ה מוסיף והולך בנותות להורות על עניין נכבד זה, וע"כ תמיד חל חינוך בפרשנותו של יוסף שזוהי מדתו, כשהם "יוסף ה' לי בן אחר". וע"כ הוא נקרא חי, שכאשר מוסיף בכל יום הוא חי, וזה שאמר יעקב: "רב עוד יוסף בני חי" שהוא במדרגות חי מוסף וholes והולך, כי לו לא זה אי אפשר היה להישאר בצדקו במצרים. ואמרו ז"ל: יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום (סוכה נ"ב ב), וע"כ אם האדם אינו מתחדש בכל יום בחיות חדש, רק עושה בקרירות ומצוות אנשים מלומדה, בודאי היצה"ר חזק ממוני, אבל כשהוא עושה בחיות חדשה, אז הקב"ה עוזרו נמי בכל יום בכותחות חדשות:

1. בראשית רבבה פרשת בראשית פרשה באות ד'
ריש בן לקיש פתר קריא בגליות, "והארץ הייתה תהו" - זה גלות בבל... "ובהרו" - זה גלות מדי... "וחושך" - זה גלות יון שהחשיכה ענייניהם של ישראל בגזירותיהם, שהיתה אומרת להם: כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל, "על פני תהום" - זה גלות ממלכת הרשעה...

2. ספר נר מצוחה מהר"ל ענייני ארבע המלכויות
והנה התבאור בדבר זה חכמי יון, מה שרצו בזה שאמרו: כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל, כי אמרו מצד שישראל עשו את העגל מיד שהוציאו אותם מצרים, אם כן מורה שאין להם ח'ז' חלק באלהי ישראל, כי הדבר שהוא בעצם הווא ראשונה, והעגל היה הראשון. וזהו מה שאמרו: כתבו על קרן השור, לא אמרו כתבו על נייר, כי הקרן הוא מן השור עצמו, ורוצה לומר שעשו העגל, והחטא זה דבר עצמי להם ולא דבר מקרה, ולכן אין להם חלק באלהי ישראל. ואין לך דבר שהוא קשה יותר מן הקרן, ואמרו כי דבר זה יש להם לישראל, מצד קושי ערפם שיש בהם, וקושי ערפם בודאי מצד עצם, לכך העגל הוא מצד עצם... וכל זה, מפני שרצו האומה הזאת לבטל מן ישראל מעלהם האלהית העליונה שיש לישראל, וכך גזרו עליהם לבטל מהם התורה אלהית.

3.ילקוט חדש בבל מדי יון אדום אות ל'
בגלוות יון נזכר חטא מכירת יוסף, לזה אנטוכי"ס גימטריא יוסף, וכן מל"ך יוון, لكن גור כתבו על קרן השור אין לכם חלק באלהי ישראל, כי יוסף נקרא שור:

4. בראשית פרק לו
(א) וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ בגען :
(ב) אלה תולדות יעקב יוסף, וכן מל"ך יוון, וכן גור כתבו על קרן השורה שניה הינה רעה את אחיו בצאן והוא עבר את בני בליך ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם:

5. רשיי בראשית פרק לו
(א) וישב יעקב וגוי - ...הפשטה הזה נכנסו גמליו טעונים פשטו, הACHEMI תמה: أنها יכנס כל הפשתן הזהה! היה פיקח אחד מшиб לו: ניצוץ אחד יצא ממופח שלך ששורף את כלו! כך יעקב ראה כל האלופים הכתובים למלחה, תמה ואמר: מי יכול לבוש את כלו! מה כתיב למטה? אלה תולדות יעקב יוסף", דכתיב: "ויהי בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש" (עובדיה א יח), ניצוץ יוצא מיווסף שמכלה ושורף את כלם:

6. הרוב קוק זצ"ל מועדי הראי"ה על חנוכה
חכמת יון קבעה שישנן שתי דרכי נפרדות: או לכלת בכותחות הטבע, לפתרם ולהזקם (והם היו הראשונים לפולחן הספורט, לפולחן תרבויות הגוף), או לכלת נגד הטבע ולהתמסר לפרישות גמורה מכל הכותחות הטבעיים ולחיות חי רוח. לא כך ישראל שעלייהם נאמר: "ואתם תהיו לי מלכetta הננים" - מלכotta העוסקת בהנהגה מדינית, וככהונה העוסקת בהנהגה רוחנית, מאחדות ומאחדות, ו"גוי קדוש" - לא רק בודדים מגיעים לדרגות קדושה, אלא הגוי כלו, העוסק בכל מלאכת עבודה, אף הוא קדוש יאמר לו. תוכן זה של רוח ישראל בא לידי ביטוי במונורה הטהורה, שמצד אחד הוועל נורויה בדרך טבעת,